

هوالحکیم

دانشکده مجازی و قطب علمی آموزش الکترونیکی پیشرفته در علوم پزشکی
معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح دوره «مصون سازی فعال و انفعالی»

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: مصون سازی فعال و انفعالی	تعداد واحد: ۱ واحد نظری	
گروه هدف: دانشجویان کارشناسی پیوسته بهداشت عمومی	پیش نیاز درس: ندارد	
گروه آموزشی ارائه دهنده درس: بهداشت عمومی	شماره درس: ۱۷۵۵۱۲	
اطلاعات استاد مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر طیبه رخشانی	مرتبه علمی: دانشیار	گروه آموزشی: بهداشت عمومی
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: شیراز، کوی زهرا، دانشکده بهداشت ایمیل: trakhshani@gmail.com تلفن محل کار: ۳۷۲۵۱۰۰۱ داخلی ۳۰۹ ساعات دسترسی به استاد: حضوری (در ساعات اداری)، مجازی (در ساعات غیراداری) 		

اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر لیلا مرادی	مرتبه علمی: -	گروه آموزشی: بهداشت عمومی
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: شیراز، کوی زهرا، دانشکده بهداشت ایمیل: lmoradi20072007@yahoo.com تلفن محل کار: ۳۷۲۵۱۰۰۱ داخلی ۳۰۹ ساعات دسترسی به استاد: حضوری (در ساعات اداری)، مجازی (در ساعات غیراداری) 		

اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی:	مرتبه علمی:	گروه آموزشی:
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: شیراز، ایمیل: تلفن محل کار: داخلی ساعات دسترسی به استاد 		

جدول شماره ۲: معرفی درس

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)
این درس به معرفی دستگاه ایمنی بدن و مکانیسم های دفاعی بدن در مقابل عوامل بیماریزا، انواع مصونیت و مصون سازی، برنامه ی ایمن سازی کشوری، راه های تلقیح واکسن ها، برنامه ی ایمن سازی گروه های هدف، واکسیناسیون در شرایط و گروه های خاص، زنجیره سرما و نحوه نگهداری واکسن ها می پردازد.
اهداف درس
هدف کلی: آشنایی با سیستم ایمنی بدن و چگونگی مصون کردن افراد در مقابل بیماری ها
اهداف اختصاصی اهداف شناختی فراگیر باید بتواند: ۱) مکانیسم های دفاعی بدن در مقابل عوامل بیماریزا را توضیح دهد. ۲) ایمنی فعال و انفعالی را تعریف کرده، و روش های ایجاد ایمنی را بیان کند. ۳) انواع واکسن ها (زنده یا کشته شده ویروسی و میکروبی، توکسوئیدها و واکسن های نو ترکیبی) را نام ببرد. ۴) مقدار و راه های تلقیح واکسن ها را بیان کند. ۵) محدودیت ها و عوارض واکسن ها را توضیح دهد. ۶) برنامه ی کشوری ایمن سازی کودکان از بدو تولد تا ۶ سالگی را شرح دهد. ۷) برنامه ی کشوری واکسیناسیون برای کودکانی که در موعد مقرر مراجعه نکرده اند را توضیح دهد. ۸) برنامه ی کشوری ایمن سازی زنان باردار و زنان در سنین باروری را شرح دهد. ۹) واکسیناسیون در شرایط و گروه های خاص را بیان کند. ۱۰) زنجیره سرما را تعریف کند و شرایط حمل و نگهداری واکسن ها را توضیح دهد.
اهداف مهارتی فراگیر باید بتواند: ۱) در رابطه با برنامه ی ایمن سازی کودک بر اساس سن او (تلقیح یا عدم تلقیح و تزریق واکسن های مختلف) به طور صحیح تصمیم گیری نماید. ۲) واکسن های مختلف (فعال و غیرفعال) را از هم تشخیص دهد و در طبقات مناسب یخچال نگهداری کند. ۳) برای گروه های هدف که در وقت مقرر برای دریافت واکسن های خود مراجعه نکردند، جدول واکسیناسیون را به طور صحیح مطابق با راهنمای ایمن سازی کشوری تکمیل نماید. ۴) به مادر آموزش های لازم را در رابطه با مراقبت از کودک بعد از تلقیح واکسن ها ارائه دهد. ۵) درجه حرارت یخچال را کنترل و در فرم نمودار، بخش درجه حرارت یخچال ثبت نماید.
اهداف نگرشی فراگیر باید بتواند: ۱) اهمیت برنامه ی ایمن سازی در پیشگیری از ابتلا به بیماری های عفونی خطرناک و پرهزینه را درک کند. ۲) نقش زنجیره سرما را در حفظ سلامت واکسن ها درک کند. ۳) اهمیت نحوه انجام واکسیناسیون در شرایط و گروه های خاص را درک کند.

روش ارائه درس

راهبرد آموزشی

در شرایط عادی ۷۰ درصد درس به صورت حضوری و ۳۰ درصد به صورت مجازی با استفاده از شیوه های الکترونیکی ارائه می شود (شامل ابزارهای تعاملی سامانه مدیریت یادگیری (نوید)، تکالیف و فعالیت های یادگیری، تالار گفتگو، کلاس مجازی برای رفع اشکال و ارتباطات تعاملی مستمر با اساتید). کلیه محتواها و منابع آموزشی، تکالیف و ... بر روی سیستم نوید ارائه می شود.

روش تدریس حضوری

سخنرانی تعاملی، حل تمرین و مثال با فعالیت و مشارکت جمعی دانشجویان همراه با ارائه بازخورد و نقش هدایت گر استاد

روش تدریس الکترونیکی

شیوه های همزمان: ارائه کنفرانس به شیوه وبینار

شیوه های غیرهمزمان: به اشتراک گذاری محتواها و منابع، ارائه تکالیف و فعالیت های یادگیری، تالار گفتگو

منابع آموزشی

منابع آموزشی اصلی

- برنامه و راهنمای ایمن سازی تالیف کمیته کشوری ایمن سازی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آخرین ویرایش
- کتاب جامع بهداشت عمومی. دکتر حسین حاتمی و همکاران، انتشارات ارجمند، آخرین ویرایش

منابع آموزشی کمکی

- مقدمه ای بر سیستم ایمنی انسان و انواع واکسن ها (جلد اول)، دکتر مژگان بنده پور و همکاران، تهران، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، آخرین ویرایش
- مقدمات علوم پایه ۲ ایمونولوژی، دکتر پرویز پاکزاد و همکاران، تهران، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، آخرین ویرایش
- زنجیره سرما، تالیف دکتر عبدالرضا استقامتی و همکاران، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت سلامت، مرکز مدیریت بیماری ها، اداره بیماری های قابل پیشگیری با واکسن و قرنطینه، آخرین ویرایش
- مدیریت زنجیره سرما، واکسن ها، تجهیزات، تزریقات ایمن/ سازمان جهانی بهداشت، گروه مترجمین سید محسن زهرایی، تهران: تندیس، آخرین ویرایش

تجهیزات و امکانات آموزشی

- کلاس درس همراه با ارائه پاورپوینت، ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، فیلم ها و کلیپ های آموزشی، سامانه مدیریت یادگیری (نوید)

نوع ارزشیابی	شیوه ارزشیابی دانشجوی	نمره
ارزشیابی تکوینی (میان دوره)	• تکالیف و فعالیت های یادگیری	۲
	• آزمون میان ترم	۶
ارزشیابی پایانی (پایان دوره)	• آزمون پایان ترم	۱۲
جمع کل		۲۰

ارزشیابی برنامه: لطفا در انتهای ترم برای ارزشیابی ترمی به لینکی که با همین عنوان در سایت دانشکده قرار داده شده است مراجعه بفرمایید.

جدول شماره ۳: زمان بندی جلسات درس

زمان ارائه درس: نیمسال اول ۱۴۰۱-۱۴۰۲		سال ورودی: مهر ۱۴۰۱		گروه هدف: دانشجویان کارشناسی پیوسته بهداشت عمومی			
روش ارائه / رسانه	مکان	استاد	عنوان جلسات	ساعت	تاریخ	روز	
حضور	دانشکده بهداشت	دکتر لیلا مرادی	کلیات ایمن سازی (اهداف، مکانیسم های دفاعی بدن، انواع ایمنی و ...)	۱۰-۱۲	۱۴۰۱/۷/۲۰	چهارشنبه	
حضور	دانشکده بهداشت	دکتر لیلا مرادی	آشنایی با انواع و ماهیت واکسن ها، علائم اختصاری و شرایط نگهداری آن ها	۱۰-۱۲	۱۴۰۱/۷/۲۷	چهارشنبه	
حضور	دانشکده بهداشت	دکتر لیلا مرادی	راه تجویز، مقدار و محل تزریق واکسن ها مطابق با راهنمای ایمن سازی کشوری	۱۰-۱۲	۱۴۰۱/۸/۴	چهارشنبه	
حضور	دانشکده بهداشت	دکتر لیلا مرادی	برنامه ی ایمن سازی کشوری (کودکان، مادران باردار)	۱۰-۱۲	۱۴۰۱/۸/۱۱	چهارشنبه	
حضور	دانشکده بهداشت	دکتر لیلا مرادی	آزمون میان ترم	۱۰:۳۰-۱۲	۱۴۰۱/۸/۲۵	چهارشنبه	
حضور	دانشکده بهداشت	دکتر لیلا مرادی	برنامه ی ایمن سازی کشوری (افراد با تاخیر در مراجعه برای واکسیناسیون)	۱۰-۱۲	۱۴۰۱/۹/۹	چهارشنبه	
حضور	دانشکده بهداشت	دکتر لیلا مرادی	واکسیناسیون در شرایط و گروه های خاص	۱۰-۱۲	۱۴۰۱/۹/۱۶	چهارشنبه	
حضور	دانشکده بهداشت	دکتر لیلا مرادی	حداقل سن مجاز دریافت واکسن ها، مدت زمان نگهداری واکسن ها پس از بازکردن ویال	۱۰-۱۲	۱۴۰۱/۹/۲۳	چهارشنبه	
حضور	دانشکده بهداشت	دکتر لیلا مرادی	زنجیره سرما و تجهیزات آن، نکات مهم در مورد یخچال واکسیناسیون و ...	۱۰-۱۲	۱۴۰۱/۹/۳۰	چهارشنبه	
حضور	دانشکده بهداشت	دکتر لیلا مرادی	آزمون پایان ترم	۱۰:۳۰-۱۲	۱۴۰۱/۱۰/۷	چهارشنبه	